

Kitap Değerlendirmesi: *Can Asians Think?* [Aşyalılar Düşünebilir mi?] Kishore Mahbubani (Marshall Cavendish Editions, 4. Basım, 2009)

Book Review: Can Asians Think? Kishore Mahbubani
(Marshall Cavendish Editions, 2009)

Altuğ ÇAVUŞOĞLU (*)

Kitap Değerlendirmesi (Book Review)

Geliş Tarihi: 08.09.2025

Kabul Tarihi: 06.03.2026

(*) Doktora Öğrencisi, Bursa Teknik Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü.

E-posta: altug.cavusoglu@btu.edu.tr

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2673-0282>

Altuğ Çavuşoğlu, “Kitap Değerlendirmesi: *Can Asians Think?*, Kishore Mahbubani (Marshall Cavendish Editions, 2009),” *Üsküdar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, no. 22 (Mayıs 2026): 211-216
DOI: <https://doi.org/10.32739/uskudarsbd.12.22.175>

Bu eser [Creative Commons Atf-GayriTicari-Türetilemez 4.0 Uluslararası Lisansı](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/) ile lisanslanmıştır.

Singapur’da 1997 yılında düzenlenen 7. Uluslararası Konferansa konuşmacı olarak katılan yazar Mahbubani, sunumu sırasında “Aşyalılar diğerleri gibi düşünülebilir mi?” sorusunu gündeme getirir. Mahbubani, bu söylemin Aşyalıların kendi içlerinde bir tartışma oluşturmasını umut ettiğini belirtir. Buradan hareketle “Aşyalılar Düşünebilir mi?” söylemi, Mahbubani’nin sorusunun kitaplaştırılmış hale gelmesidir. Başlığın ilk amacı 500 yıldır Batı dünyasının dünya üzerindeki hakimiyetini Aşyalılar üzerinden sorgulamaktır. İkinci amaç ise bu sürecin sonunda Batı’nın egemenliğini yansıtan fikir akışının, Doğu’ya tek yönlü akmasının ve Batı’nın sözde ahlaki (moral) üstünlüğünün sorgulanmasına dayanır. Ancak bu sorgulamanın, kimlik düşmanlığı üzerinden değil, karşılıklı bağımlılık, anlayış ve fikirsel entegrasyon üzerinden yürümesi önerilir. Diplomat kimliği de bulunan yazar Mahbubani’nin Batı medeniyetinin dışında bir dünya olduğunu vurgulaması ve bu dünyada Asya toplumlarının ekonomik ve sosyolojik bilgi birikiminin yükselişine inanması yönüyle sıradışı bir söylemde bulunduğu ifade edilebilir.

Yazar, 500 yıldır ilk kez bu yüzyıl başından itibaren Doğu ve Batı medeniyetleri arasında bir fikir geçişi yaşanacağını düşünmektedir. Bunun için de Batı zihninin “evrensel geçerli medeniyeti” kendisinin temsil ettiği varsayımını bırakması gerektiğini düşünür. Böylece dünya düşünsel yönden çok daha zengin bir görünüme kavuşacaktır. Bu görüşün asıl temasının, Batı merkezli küresel bilgi birikimine, Batı rasyonalizmine bir tepki olduğu söylenebilir.

Mahhubani, bu doğrultuda “Asyalılar düşünebilir mi?” gibi hassas bir soru sorar ve bu soruya; “hayır”, “evet” veya “belki düşünebilirler” şeklinde seçenekler sunarak cevap arar. “Hayır düşünemezler” görüşüne göre yazar, bundan bin yıl öncesine kadar giden örnekler verir. Örneğin 997 yılında Çinliler ve Araplar bilim, sağlık, sosyoloji başta olmak üzere dünyanın en önde gelen uygarlıklarıyken Avrupa bu dönemde savaşlar içerisinde birlikten uzak karanlık çağını yaşamaktadır. Ne var ki 16. yüzyıldan itibaren Avrupa’nın başlattığı kolonizasyon adımı (sömürgecilik) kendisinden çok daha büyük uygarlıkları esaret altına almıştır. Avrupa, aydınlanma çağını ve bilimsel devrimleri başarırken Doğu medeniyetleri giderek içine kapanarak geri kalmıştır. Bu gelişmeler sadece fiziksel bir gerçekliğe de işaret etmemiştir. Aksine birçok Asyalı, geri kalmışlıklarını Avrupa’dan geri toplumlar olduğuna bağlamaya başlamıştır. Bu durumun tek istisnası belki de Japonya’dır. Meiji Restorasyonlarının başat sebep olduğu bu istisna yine de Asyalıların şu soruyu sormasına neden olmalıdır; “Neden sadece bir Asya toplumu Batı’yı yakalamayı başarabildi?” Bu soruyu sorarak Batının tarihsel üstünlük anlatısını öne çıkaran yazar, “Asyalılar düşünebilir mi?” sorusuna hayır yanıtı veren okurun tezini şöyle özetlemeye çalışıyor aslında: Batının taklidinin kendine özgü başarılı bir uygulaması sonucunda batı merkezci düşünce yapısının Japonya’ya uyarlanması, bu sebeple ülkenin gelişmesi ve Batı medeniyetine ortak bir partner olarak kabul edildiği ... Bu bağlamda soruya hayır yanıtı verilecek olursa Batının her daim kültürel ve moral üstünlüğünün olduğu kabul edilmiş olur.

“Evet düşünebilirler” görüşüne göre ise yazar, iki başlık üzerinde durmaktadır. Birincisi ekonomik patlamadır. Japonya’nın oluşturduğu ilk büyük ekonomik sıçramanın ardından dalga dalga oluşan ekonomik başarılar Asya’nın dört Kaplanı (Güney Kore, Tayvan, Hong Kong ve Singapur) ile zirveye ulaşmıştır. İkinci başlık ise Asya halklarının sosyolojik ve felsefi dönüşüm geçirmesidir. Uzun zamanlar Batıyı taklit etmenin ilerlemenin tek yolu olduğuna inanan Asya toplumları artık kendi sorunlarına kendileri çözümler getirmekte, ekonomik gelişim yaşandıkça özgür düşünce ve sosyal düzen yerine oturmaktadır. Üçüncü başlık, Asya’nın kendine inanması üzerinedir. Artık Asyalılar hayatta kalma hedefiyle zaman kaybetmemekte, aksine tarihi zengin kültürlerine farkındalık geliştirmektedir. Bu görüşe göre; gururunu, kimliğini tekrar kazanan Asya medeniyetinin giderek artan ekonomik bağımsızlığı, düşünsel devrimini de tetikleyecek ve belki de yüzyıllardır ilk kez bir “Asya Rönesansı” sahnelenecektir.

Son olarak yazarın “belki düşünebilirler” seçeneği analiz edilecek olursa; “Japonya haricinde herhangi bir Asya toplumunun Batı Medeniyetini yakalaması mümkün mü?” sorusuna hayır cevabı verildiğinde, “belki düşünebilirler” yanıtı elbette güçlenecektir. İkinci olarak Asya toplumlarının politik stabilite ve uyum konusunda Avrupa’ya yetişemediği düşüncesi, üçüncü olarak Avrupa toplumlarında savaş ve kaosun artık geçmişin bir anısı olduğu gerçeği kayda değer verilerdir. Asya toplumlarının bu konularda kat edeceği çok yolu olduğu (Hindistan-Pakistan anlaşmazlığı ya da G. Kore-K. Kore Soğuk Savaşı vb.) ortadadır. Dördüncüsü, Avrupa kültürlerinin sosyal ve ekonomik özgürlüğü ile feodalizmin izlerini silmiş olması ancak Asya toplumlarında hala klancılık ve nepotizm gibi sıkıntıların bulunması, beşincisi ise Asya toplumlarının kendi kadim kültürel davranış ve değerleri ile Avrupa’nın güçlü liberal niteliklerini birlikte yürütüp yürütemeyeceği sorunlarıdır. Bütün bunlar “Belki Düşünebilirler” görüşünü

güçlendiren savlardır. Ayrıca, Mahbubani'nin kullandığı "Asya rönesansı" metaforuna bir yanıt olarak da değerlendirilebilecek olan "belki düşünebilirler" yanıtında Asya'nın ekonomik yükselişi, kültürel farkındalığın artması ve siyasi güç dengelerinin Asya lehine dönmesi (örn: Günümüzde Çin'in salt bölgesel değil küresel anlamda ABD karşısında yükselişi) Asya'nın yükselişinde etkili olsa da Asya kıtasında mevcut iç ve dış sorunların varlığı bölgeyi kırılğan bir yapıya büründürmektedir. Bu çerçevede "Asya rönesansı"nın sergilenmesi için zamana ve daha fazla olumlu göstergeye ihtiyaç bulunduğu çıkarımı yapılabilir. Yazar, bu olasılıkları okurun değerlendirmesine sunarken, Asya'nın gelecek yüzyılı kaybetmemesi için üstte belirtilen hususlar dahil geçmişte yapılan hataları en ince ayrıntısına kadar analiz etmesi gerektiğine işaret eder.

Mahbubani, Batı'nın Soğuk Savaşı kazanma sebebi olarak askeri gücünden ziyade sosyal, ekonomik ve politik kurumlarının gücünü öne çıkarır. Ancak "Batı zihninin her görüşe açık olduğu ve her kültürü anlayabildiği" kabulüne karşı çıkar ve eleştirir. Örneğin Batı, kendi moral ve demokratik değerlerinin mutlak doğru olduğu ve uygulanması gerektiği inancındayken petrol ticareti gibi sebepler söz konusu olduğunda Suudi Arabistan'a bu değerlerin ihraç edilmesine gerek görmemektedir. Batı medeniyetinin gazetecilik ve demokrasi faaliyetlerini eleştiren yazar, eserinde 10 adet "sapkın" fikri eleştirir. Burada genel olarak haberciliğin Batı önyargısı ile oluşturularak yanlış bir "Batılı olmayan" algısına yol açılabileceği ya da Batılı anlamda basının genel moral kabullerinin her zaman doğru olmayabileceğini belirtilir. Batılı hükümetler ise, çıkarlarına uyduğunda moral olmayan davranışlar sergileyebildikleri ve bu konuda tutarlı olmadıkları konusunda eleştirilir. İlginç bir örnek olarak; Myanmar'da 1990 yılında demokratik sonuçların tanınmaması sonucunda Batı tarafından yaptırımlar uygulanmışken, Cezayir'de 1992 yılında yaşanan benzer olayda herhangi bir yaptırım uygulanmadığı belirtilir. Mahbubani'nin anlatmaya çalıştığı aslında salt "iki yüzlü Batı anlatısı" değildir. Dahası, Batı medyasının ve hükümetlerinin moral avantajlarının ve etik üstünlüğünün illüzyon yönünü okura göstermek ister.

Bu çerçevede yazar, Asya toplumlarının Batı ile ortak ve eşit bir düzende karşılıklı saygı ve iş birliği içerisinde birbirini anlaması gerektiğini savunur. Zira, ekonomik olarak Asya toplumlarının hayat standartlarının yükseltilmesi için çaba gösterilmesi; Üçüncü Dünya'nın kalkınmasında ya da demokrasi ve insan hakları konusunun daha iyi hale gelmesine itici güç olacaktır. Batı, Asya toplumlarının hükümetleri ile uyumlu çalışmalı, Batılı medeniyet kodları Asyalılara dayatılmamalıdır. Bütün bunlar, hızla değişen küresel manzarada rolünü yeniden değerlendirmesi açısından Batı'ya bir uyandırma çağrısı niteliğindedir. Yazar Mahbubani bu doğrultuda, "Geriye Kalanların" başarılarını vurgulayarak ve Batı politikalarındaki kusurlara işaret ederek daha kapsayıcı, eşitlikçi bir uluslararası düzen çağrısında bulunur.

Asya toplumları için iyi bir yönetimin tanımlarını da analiz eden yazar; siyasi istikrar, meritokrasiye dayalı sağlam bürokrasiler, hakkaniyetli ekonomik büyüme, mali ihtiyatlılık ve yolsuzluğun nispeten az olması kriterlerini önemli bulur. Bu kriterler, yazarın Asya'nın gelişimi için devamlı olarak savunduğu gerekçelerle uyumlu görünmektedir. Toplumları da kişiler gibi değerlendiren Mahbubani; Asya'nın kendine güvenmesi, güçlü bir karakter sergileyerek ekonomik büyümenin sağlanması, gelişen ekonomi ile düşünsel ve kültürel birikiminin

artırılması gerektiği inancında olduğundan bürokratik ve siyasi dürüstlüğe önem vermesi anlaşılır bir durumdur. Öte yandan, 200 yıldır Batı'nın dünyada her anlamda hakimiyet kurması, tarihin akışının değişmeyeceği anlamına gelmemektedir. Ancak bunun için değişimi sağlayacak güçlerin devreye girmesi gerekir. 21.yüzyılda beklenen bu güçler globalizasyon (küreselleşme) ve ekonomik dengelerin yerinden oynaması ile olacaktır. Çin ve Hindistan'ın son dönemdeki ekonomik patlaması anlatılan duruma örnek teşkil etmektedir.

Mahbubani'ye göre; her ne kadar Batı tarafında bazı şüpheler bulunsa da bir "Asya Yüzyılı"nın başladığı kabul edilmelidir. Bu Asya yüzyılıni şekillendirmek ve bu yüzyılın barışçıl ve mutlu bir yüzyıl olmasını sağlamak için Avrupa'nın önüne muazzam bir stratejik fırsat çıkmıştır. Avrupa, geçmiş yüzyıllardan gelen tecrübesiyle uluslararası iş birliğini hızlandırabilir ve mesela Avrupa Birliği türevi bir barış ortamını Asya'da teşvik etme görevini başarıyla yürütebilir. Çin ve Hindistan ya da Çin ve Japonya arasında eskiye nazaran daha fazla iş birliğine açık ortam bulunması yeni bir tarihi fırsattır. Diğer taraftan, Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliği'nin (ASEAN) arabulucu niteliğiyle dikkat çekmesi önemli bir başlık konusuyken, bu örgütün oluşturduğu diyalogun ve ekonomik fırsatların varlığı, Avrupalı karar alıcıları Asya Coğrafyasının "Asya Yüzyılına" hazır olduğuna inandırmalıdır. Ancak, Avrupa'nın, "Asya Yüzyılına" ne kadar istekli olacağı sorusu düşündürücü olabilir. Batıyla kazan-kazan ilkeleri eşliğinde kurulacak olan ekonomik iş birliklerinin sürece faydalı olması beklenebilir.

Mahbubani, kişisel diplomasi tecrübelerinden faydalanarak Asya Pasifik ve Güneydoğu Asya'da yaşanan politik, ekonomik ve askeri gelişmelerin bölgenin stabilitesine etkisini inceler. Diğer taraftan yazarın görüşleri, Doğu medeniyetlerinin Batı dünyası ile karşılıklı ilişkilerinin eleştirel analizinin yapıldığı makaleler ile de güçlendirilir. Öncelikle Soğuk Savaş sonrasında Japonya'nın içerisinde bulunduğu zorluklara değinen Mahbubani, Amerikan-Japon savunma ilişkilerine, Kore yarımadasının Japonya'nın güvenliği açısından stratejik durumuna ve ABD-Çin ilişkilerinin Japonya'ya etkilerine değinir. Özellikle Japonya'nın ekonomik olarak Çin ile yarış içerisinde olmasının ileride ikili ilişkilerde sorun yaratma potansiyelini vurgular. Bu noktada Çin'e ayrıca parantez açan Mahbubani, 21. Yüzyılda insanlık tarihinin en büyük güç değişimlerinin yaşanacağını ve bunun ana aktörünün Çin olacağını düşünür. Bir büyük güç ortaya çıkarken diğer büyük gücün rahatsızlık duyması ve devamlı olarak uluslararası ilişkilerin yüksek tansiyon dozuyla devam etmesi beklenir. Ancak Çin, uyguladığı düşük profilli ve ekonomi ağırlıklı yöntemleriyle bu ezberi bozma yönünde adımlar atar. Çin'in tarihi uluslararası ilişkiler tecrübelerine dayanarak bir Asya tipi diplomasi ürettiğini vurgulayan Mahbubani'ye göre Asya toplumları ideolojik davranmak yerine faydacı politikalar seçmeli, müdahaleci ve aktif görünmemeli, ortak karar alma mekanizmalarını güçlendirmelidir. Bu doğrultuda, 21. Yüzyılda Asya-Pasifik hattında ABD-Japonya ve Çin'in önderliğinde ilerleyen bir uluslararası ilişkiler düzeninin ortaya çıkacağı savunulur. Öte yandan, bölgesel stabilitenin geleceği açısından karşılıklı mevcut paradokslara değinilir. Ayrıca Batı'nın moral doğruculuk konusunda Asya'da yaşanan gelişmelere karşı takındığı iki yüzlü tavır eleştirilir.

21.yüzyılın nabzının ise iki ayrı başlık altında atacağı düşünülür. Bunlardan biri "Atlantik nabzı" diğeri ise "Pasifik nabzı" olarak adlandırılır. Mahbubani'ye göre çağımızın gerçeği eskinin aksine pasifik nabzı üzerinden olacaktır. Bu görüşün bir göstergesi de vardır; devletlerin

kişi başına üretimi iki katına çıkarma süreleri kısalmaktadır: Birleşik Krallık 58 yıl (1780>den itibaren), Amerika Birleşik Devletleri 47 yıl (1839>dan itibaren), Japonya 33 yıl (1880>lerden itibaren), Endonezya 17 yıl, Güney Kore 11 yıl, Çin ise 10 yıl. Elbette, teknolojinin hızla yayılması, iş pratiklerin kolaylaşarak yaygınlaşması ve sınırlar arasında para geçişinin kolaylaşması bu durumu hızlandıran etkenlerdir.

Ayrıca, Batılı anlamda bir kurum olarak -AB gibi bir birleştirici güç olarak işlev görmese de- oluşturduğu uluslararası ilişkiler ağı ile ASEAN önemli bir aktör olmaktadır. Bu kurum, oluşturduğu diyalog imkânları haricinde Asya toplulukları arasında ekonomik iş birliğini de teşvik etmektedir. Diğer taraftan Mahbubani, -Birleşmiş Milletler'de görev yaptığı dönemdeki tecrübesinden hareketle- Asya'nın ve dünyanın stabilitesi için BM'nin sağlıklı işleyişinin üzerinde durur. ABD'nin 21.yüzyıl başlarında dünyanın tek süper gücü olması sebebiyle BM ve ABD arasında karşılıklı çıkar ilişkisinin oluşması ve ABD'nin BM'yi desteklemesinin sağlanması önemli görülür. 2003 Irak Savaşında BM'nin Güvenlik Konseyinde savaşa ret kararı gelmesine rağmen Birleşik Krallık ve ABD'nin savaşa karar vermesinin oluşturduğu kriz bu duruma örnek gösterilir. Yazar, krizlerin önüne geçilmesi için uniliteralism (tek taraflılık) yerine *multilateralism* (çok taraflılık) ilkesinin benimsenmesini savunur. Ayrıca devletler tarafından BM'ye yıllık olarak verilmesi gereken para desteğinin ABD ve Rusya tarafından eksik yapılması da ayrı bir eleştiri konusudur. Birleşmiş Milletler'in globalleşen ve küçülen dünyada önemi hiç olmadığı kadar fazladır. Bu yüzden de Birleşmiş Milletler'in stratejik bütünlüğünün desteklenmesi gerektiği düşünülmektedir.

BM'nin dünyada yaşanan krizleri çözme konusunda BM Güvenlik Konseyinin işleyişi belirleyicidir. Bu durumda geçici ve kalıcı Güvenlik Konseyi üyeleri arasında uyumlaştırmanın artırılması gerektiğini de belirten yazar ilginç bir tabirle kalıcı 5 üye için; "sorumluluk olmadan güç", geçici üyeler için ise "güç olmadan sorumluluk" tabirlerini kullanır. Kalıcı üyelerin, geçici üyelere oranla elinde bulundurdukları ekstra yetkilerin, dünya sorumluluklarına karşı daha etkin kullanılması gerektiği ifade edilir. Günümüzde BM'nin küresel sorunlara karşı etkisiz kaldığı durumlarda ya da yüksek bir temsil gücüne ulaşamadığı güvenlik sorunlarında Mahbubani'nin reformist görüşlerinin giderek daha fazla devlet tarafından benimsendiği ifade edilebilir.

Yazar, Singapurlu bir diplomat olarak, Singapur'un üçüncü dünya içerisinde nasıl bir başarı elde ettiğini de inceler. Ancak Batı kamuoyunu, Singapur'un başarı hikâyesini yeterince içselleştirmemek ve üçüncü dünyaya ilham kaynağı olarak anlatmaması nedeniyle eleştirir. Singapur'un başarılı kalkınmasında ise; vatandaşlarının beslenme, barınma, eğitim ve çevre ihtiyaçlarını karşılamasının yanı sıra sosyalist veya kapitalist paradigmaya tam olarak uymayan yenilikçi ve pragmatik bir yönetim anlayışının var olmasını başat sebep olarak değerlendirir. Bu çerçevede yazar, Singapur tecrübesinden hareketle, 90'lı yıllarda gelişmekte olan ülkelere yönelik 10 maddelik bir eylem planı önerir. Bu öneriler çoğunlukla neoliberal bir anlayışa sahip olup serbest piyasaları, asgari devlet müdahalesini, yardım bağımlılığı karşıtlığını ve kişisel ya da ulusal hesap verilebilirliği vurgular. Son olarak da Asya toplumlarına, "Avrupa'nın başardığını

siz de kendi şartlarımızda özel kimliklerinize uygun politikalarla yapabilirsiniz” şeklinde seslenir. Mahbubani’nin Singapur başarısına olan övgüsü, başından beri Asya’nın ekonomik ve kültürel yükselişine dair savunduğu “Asya özgünlüğü” söylemleriyle paralellik içerir.

Mahbubani, “Asyalılar düşünebilir mi?” isimli kitabında diplomasi tecrübesini öne çıkararak Asya medeniyetine ilişkin ve 21. Yüzyılın Asya toplumları için nasıl şekillenmesi gerektiğine dair çıkarımlar yapmaktadır. Batı’nın Asya toplumlarına karşı yaklaşımı da ayrı bir başlık konusudur. Bu doğrultuda yazar, Batı dünyasının Doğu medeniyetine ait sosyo-ekonomik, entelektüel ve kültürel yapısına yönelik algısına meydan okumaktadır. Ancak Mahbubani’nin Batı merkezli bilgi anlayışına getirdiği eleştiriler dikkat çekerken, kimi zamanlarda Asya’yı tek ve homojen bir yapı olarak ele alması kuşkuyla karşılanması gereken bir konu olarak dikkat çekmektedir. Asya bilincinin örneğin Çin, Japonya, Singapur veya Hindistan gibi birbirinden çok ayrı kültürler için homojen bir yapı gösterip göstermediği tartışmalıdır. Ayrıca Batı medeniyetinin “demokrasi markasını” ihraç etme eğilimi ve bu durumu bir medeniyet göstergesi olarak kabullendiği bilirse de Asya’nın da otoriterlik konusunda sorunları bulunmaktadır. Yine benzer şekilde Batının bir “öteki” olarak entelektüel düşünce birikiminin ve tarihsel süreçlerinin homojenliği de ayrıca tartışmaya açıktır. Mahbubani, bu meseleler üzerinde derinlemesine durmasa da amacı zaten genel Batı algısı eleştirisi üzerinden bir “Asya Merkezçiliği” üretmektir. Asya’yı tekrar dünyanın merkezine koyan bu anlayışa göre temel amaç, Batının entelektüel ve moral üstünlük algısını sarsmaktır. Bu bağlamda Mahbubani, Asya’nın pragmatik yönetim anlayışı ve kalkınma başarısı ile tarih yazabileceği iddiasında bulunmaktadır. Kitabın literatüre katmak istediği konu daha çok küresel düzeyde düşünsel olarak Asya merkezli bir bakış açısı sunmak olduğundan bir Asya başarı hikayesinin mümkün olduğunu okura sunan yazar bu hususta amacına ulaşmaktadır.

Mahbubani, yüzyıllardır Asya medeniyetlerinin ilerlemenin ön saflarında yer alamadığını belirtirken, bu durumun zihnen sömürgeleşme (Batı üstünlüğü inancı) sonucunda oluştuğunu düşünmekte ve bunun yerine normlarda karşılıklı eşit anlayış, saygı ve iş birliği çerçevesinde birlikte yükseliş fikrini desteklemektedir. Bu çerçevede kitabı hem bir Batı kibri eleştirisi hem de unipolar (tek kutuplu) uluslararası ilişkiler anlayışının reddi olarak değerlendirmek gerekir. Aksine Mahbubani, Asya medeniyetlerinin tarihi zengin altyapısına sıkça vurgu yaparak doğru politikalarla Asya’nın yükselişinin sağlanabileceği ve bunun da stabil bir dünya düzeni için gereklilik olduğuna inanmaktadır. Mahbubani, “Asyalılar düşünebilir mi?” sorusunu sorarken bir bütün olarak Batı medeniyetinin Asya’ya yönelik önyargılarını kırmak ve Asya medeniyetinin zengin tarihi mirası ile geleceğe umutla bakması gerektiğini anlatmak istemektedir.

Yazar Mahbubani’nin diplomat kimliği, eseri uluslararası ilişkiler alanında eğitim gören öğrenciler, akademisyenler ve araştırmacılar için değerli bir kaynak haline getirmektedir. Ayrıca, kitabın hedef kitlesinin özellikle Asya toplumlarının düşünce yapısını ve Asya’yı tanımak isteyen, bu kültürün modernleşme yolculuğunu merak eden, Batılı düşünce geleneğinin kültürel üstünlük inancına getirilen eleştirel yaklaşımları öğrenmek isteyen ve uluslararası ilişkiler yayınlarına ilgi duyan okurlar olduğu ifade edilebilir.